

ถอดบทเรียนการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

๑. หลักการและเหตุผล

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กองโรคติดต่อทั่วไป ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบตามนโยบายของกรมควบคุมโรค โดยมุ่งหวังให้บุคลากรในหน่วยงานมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับหลักคุณธรรม ๕ ประการของบุคลากรกรมควบคุมโรค ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการรับรู้ เข้าใจ และยึดถือมาตรฐานจริยธรรมของข้าราชการพลเรือนเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีความโปร่งใส และดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง โดยได้มีการจัดทำและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือเป็นภารกิจที่มีความสำคัญและสะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล และส่งเสริมพฤติกรรมคุณธรรมหรือการทำความดีของบุคลากรจนเป็นแบบอย่างได้

ถอดบทเรียนการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีเป้าหมายเพื่อสรุปบทเรียนจากการดำเนินงานตลอด ๙ เดือนที่ผ่านมา ทั้งในด้านการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยสะท้อน “คุณค่าของการเปลี่ยนแปลง” ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม และพฤติกรรมของบุคลากรที่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นจากการขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นเพียงจากการจัดกิจกรรม แต่เกิดจากความร่วมมือ และความตั้งใจในการขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมอย่างมีเป้าหมาย การถอดบทเรียนที่ได้ในครั้งนี้ถือเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญอย่างยิ่งขององค์กร ซึ่งจะเป็รากฐานในการขับเคลื่อนการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการถอดบทเรียน

๒.๑ เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒.๒ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๓. กลุ่มเป้าหมายของการถอดบทเรียน

กลุ่มเป้าหมายของการถอดบทเรียน คือ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยกลุ่มเป้าหมายในการถอดบทเรียนในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรกองโรคติดต่อทั่วไปที่เข้าร่วมกิจกรรม ใช้วิธีการคัดเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Selection)

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๖๘

๕. เครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียน เป็นการถอดบทเรียนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) ผ่านทางการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ได้แก่ จำนวนผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม ภาพบรรยากาศ ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมจากผู้เข้าร่วม และสรุปผลการดำเนินงานองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป รอบ ๙ เดือน

๖. ขั้นตอนกระบวนการถอดบทเรียน

ขั้นตอนกระบวนการถอดบทเรียนมีทั้งหมด ๗ ขั้นตอน ดังนี้

๖.๑ ศึกษาเอกสาร และสืบค้นหาองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๖.๒ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๖.๓ การรวบรวมเอกสาร และข้อคิดเห็นเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๖.๔ การดำเนินการถอดบทเรียนจากเอกสารที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน

๖.๕ การรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๖.๖ การจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๖.๗ การจัดทำเอกสารสรุปผลการถอดบทเรียนการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๗. ผลการถอดบทเรียน

๗.๑ ที่มาและเป้าหมายในการดำเนินงาน

ที่มาจุดเริ่มต้นของบุคลากรกองโรคติดต่อทั่วไปที่เข้าร่วมกิจกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ผลการถอดบทเรียนพบว่า มีที่มาจุดเริ่มต้น แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

(๑) การเข้าร่วมตามนโยบายของกองโรคติดต่อทั่วไปที่ได้มีการประกาศเจตนารมณ์การรวมพลังขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) การเข้าร่วมเนื่องจากได้รับมอบหมายจากหัวหน้ากลุ่มงาน

(๓) เป็นผู้ที่มีความสนใจ หรือให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในชีวิตประจำวัน สำหรับเป้าหมายในการเข้าร่วมกิจกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ผลการถอดบทเรียนสรุปความได้คือ “การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และการทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่รอบครัว องค์กร และชุมชน”

๗.๒ กระบวนการและผลลัพธ์จากการดำเนินงาน

กระบวนการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ การเตรียมการของบุคลากรในการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่ามี ๓ ขั้นตอนดังนี้

(๑) การศึกษาทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง เมื่อได้รับมอบหมายให้ดำเนินงาน

(๒) การติดตามข่าวสาร สื่อประชาสัมพันธ์เชิญชวนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) การมีส่วนร่วม และสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานที่เข้าร่วมกิจกรรมด้วยกัน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้บรรยากาศในกองโรคติดต่อทั่วไปเอื้อต่อการทำความดี

ทั้งนี้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ผลการถอดบทเรียนสรุปความได้ดังนี้

(๑) ความรู้สึกภูมิใจ กับการเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ

(๒) เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร

(๓) การได้เรียนรู้ แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงานในกลุ่มงานต่างๆ

๗.๓ ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงาน

จากการถอดบทเรียนการเข้าร่วมกิจกรรมขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของกองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ พบว่า การดำเนินงานโดยรวมประสบผลสำเร็จในระดับที่น่าพึงพอใจ บุคลากรเกิดความรู้สึกรักมีพลัง มีความสุขใจ และรู้สึกมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร อย่างไรก็ตาม ระหว่างกระบวนการดำเนินงาน ยังพบปัญหาและอุปสรรคบางประการที่ควรได้รับการปรับปรุง ดังนี้

- (๑) รูปแบบการจัดกิจกรรมยังไม่สามารถดึงดูดให้บุคลากรทุกกลุ่มเข้าร่วมได้อย่างทั่วถึง
- (๒) ช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมบางครั้งทับซ้อนกับภารกิจหลักหรือแผนการลงพื้นที่ของบุคลากร
- (๓) การประชาสัมพันธ์กิจกรรมยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด

สำหรับปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบของกองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ผลการถอดบทเรียน สรุปได้ ดังนี้

- (๑) การสนับสนุนจากผู้บริหาร ที่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานอย่างโปร่งใส และตรวจสอบได้
- (๒) ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในทุกกลุ่มงาน ที่น่านโยบายไปปฏิบัติจริง และมุ่งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดี
- (๓) การมีระบบหรือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เช่น ระบบฐานข้อมูลครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ (GCD Computer Center) ซึ่งช่วยส่งเสริมความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และความยั่งยืนในการบริหารจัดการทรัพย์สินของราชการ

๗.๔ ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงาน

จากผลการถอดบทเรียนการดำเนินงานขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กองโรคติดต่อทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สามารถสรุปข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการดำเนินงานในระยะต่อไป ดังนี้

- (๑) **ปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมให้มีความหลากหลายและดึงดูดมากขึ้น** ควรออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสนใจและลักษณะงานของบุคลากรแต่ละกลุ่ม เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง
- (๒) **บริหารจัดการเวลาให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน** พิจารณาช่วงเวลาจัดกิจกรรมให้เหมาะสม ไม่ทับซ้อนกับภารกิจหลักหรือภารกิจลงพื้นที่ของบุคลากร เพื่อไม่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วม
- (๓) **พัฒนาและขยายช่องทางการประชาสัมพันธ์** เพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ทุกกลุ่มเป้าหมายรับรู้และเข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมได้อย่างชัดเจน
- (๔) **รักษาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากร** สนับสนุนให้ผู้บริหารแสดงบทบาทผู้นำด้านคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับตระหนักและยึดถือหลักคุณธรรมในการทำงาน
- (๕) **ต่อยอดและขยายแนวทางปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จ** ส่งเสริมการใช้ระบบและแนวทางที่ชัดเจน เช่น ระบบฐานข้อมูลครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ (GCD Computer Center) ไปยังงานอื่นๆ เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใส และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการองค์การอย่างยั่งยืน